

Формальні мови, граматики і автомати

АБСТРАКТНІ ЦИФРОВІ АВТОМАТИ

Практика

Петровська Інна Юріївна +360662977511

АБСТРАКТНІ ЦИФРОВІ АВТОМАТИ Завдання абстрактного автомата

- Абстрактний кінцевий автомат описується трьома кінцевими множинами і двома функціями:
- $A = \{X, Y, S, \delta, \lambda\},\$
- де X множина вхідних сигналів або вхідний алфавіт,
- Y множина вихідних сигналів або вихідний алфавіт,
- S множина станів або алфавіт станів,
- δ функція переходів, $s(t+1) = \delta(s(t), x(t))$,
- λ функція виходів, $y(t) = \lambda(s(t), x(t))$.

Завдання абстрактного автомата.

- Функція переходів δ задає відображення ($X \square S$) ΞS та показує, що автомат A, знаходячись у деякому стані $s_i \coprod S$, під час появи вхідного сигналу $x_j \coprod X$ переходить в деякий стан $s_p \coprod S$. Це записується виразом $s_p = \delta(s_i, x_i)$.
- $S \not\equiv Y$ та показує, що автомат A, знаходячись в деякому стані $s_i \boxplus S$, під час появи вхідного сигналу $x_j \boxplus X$, виробляє вихідний сигнал $y_k \boxplus Y$. Це записується виразом $y_k = (s_i, x_i)$.
  - Абстрактний цифровий автомат називається *ініціальним*, якщо на множині його станів S виділяється спеціальний початковий стан s_0 $\blacksquare$ S, тобто ініціальний абстрактний автомат описується сукупністю S

Задача 1

- Маємо англійський текст, який містить букви a, b, c...z та пробіл. Підрахувати кількість слів, які починаються на букву «b» та закінчуються на «d». «beard»..oid"
- Рішити задачу через «основну таблицю абстрактного автомата»

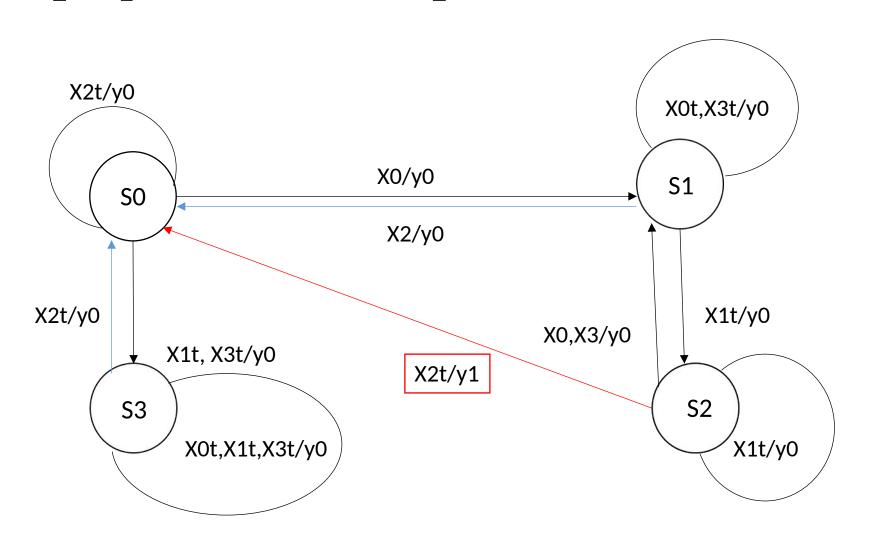
Рішення

- Вихідні сигнали Уот-не рахуємо слово
- Y1t-рахуємо слово
- Визначаємо множину вхідних сигналів. Через те, що на вхід подаються 27 різних сигналів беремо з них значущі. Значення мають b, d та пробіл.
- X={x₀, x₁, X₂, X₃} X₀-поява букви b; X₁- поява букв b..d; X₂- поява пробілу; X₃- else.
- Визначаємо множину станів або алфавіт станів:
- S0-початковий стан;
- S1-поява букви b ;
- S2-поява букв b..d;
- S3-очікування пробілу.

Основна таблиця абстрактного автомата

СТАНИ	входи				
	X0t b	X1t d	X2t ent	X3t else	
S0(t-1)	S1/y0t	S3/y0t	S0/y0t	S3/y0t	
S1(t-1) b	S1/y0t	S2/y0t	S0/y0t	S1/y0t	
S2(t-1) .bd	S1/y0t	S2/y0t	S0/y1t	S1/y0t	
S3(t-1) очікує проб	S3/y0t	S3/y0t	S0/y0t	S3/y0t	

граф-схема абстрактного автомата

Задача 2

- Підкидають монету. Побудувати абстрактний автомат, який видає приз, якщо випадає два орла, або дві решки підряд.
- Рішати через «повну матрицю абстрактного автомата» та «основну таблицю абстрактного автомата»; побудувати графсхему автомата
- «Повна матриця» описує всі можливі переходи
- В кожній строчці мають бути всі X, тобто вся множина вхідних сигналів.

Задача 2 Рішення

- Вихідні сигнали $Y = \{y_0, y_1\}: y_{0t}$,-нічого не робити
- у1t-видати приз
- Визначаємо множину вхідних сигналів. $X = \{x_1, x_2, \} x_1$ поява орла; x_2 поява решки
- Визначаємо множину станів або алфавіт станів: S={S0, S1, S2,}
- S0-початковий стан;
- S1-поява орла;
- S2-поява решки;

Задача 2 Рішення

• Основна таблиця абстрактного автомата

СТАНИ	ВХІДНІ СИГНАЛИ		
	X1t o	X2t p	
SO(t-1)	S1/y0	S2/y0	
S1(t-1) o	S0/y1	S0/y0	
S2(t-1) p	S0/y0	S0/y1	

• Повна матриця абстрактного автомата

Стани автомата	Стани автомата Sjt			
Si(t-1)	S0t	S1t	S2t	
S0(t-1)		X1/y0	X2/y0	
S1(t-1)	X1/y1 X2/y0	1	-	
S2(t-1)	X1/y0 X2/y1	-	-	

Задача З

- Маємо англійський текст, який містить букви a, b, c...z та пробіл. Підрахувати кількість слів, які починаються на букви «**bre**».
- Рішити задачу через «повну матрицю абстрактного автомата»
- У1-рахуємо слово
- У0-не рахуємо
- $A = \{X, Y, S, \delta, \lambda\},\$
- X= X₁-b, X₂-r, X₃-e, X₄-entr, X₅-else
- S

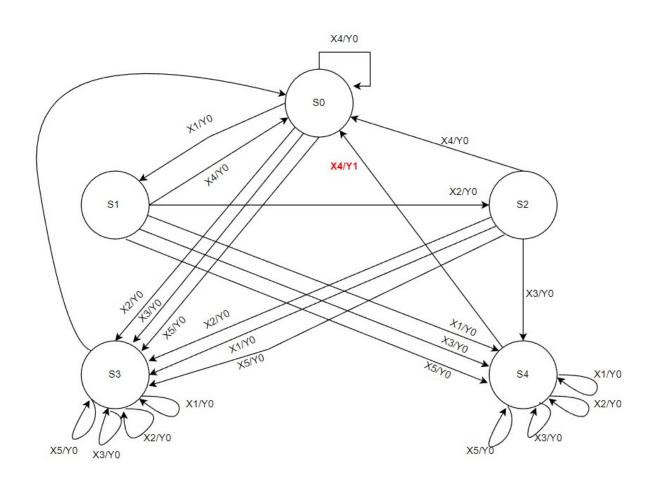
Задача З Рішення Основна таблиця абстрактного автомата

СТАНИ	ВХІДНІ СИГНАЛИ				
	X1t b	X2t r	X3t e	X4t ent	X5t else
S0(t-1)					
S1(t-1) b					
S2(t-1) br					
S3 bre	\$3/y0	\$3/y0	S3/y0	S0/y1	S3/y0
S4(t-1) очікування проб					

•Задача З Рішення Повна матриця абстрактного автомата

Стани автомата Si(t-1)	Стани автомата Sjt				
	S0t	S1t	S2t	S3t	S4t
S0(t-1)	X4/y0	X1/y0			X2, X3,X5/y0
S1(t-1)	X4/y0	-	X2/y0		X3/y0,X5/y0 X1/y0,
S2(t-1)	X4/y0		-	X3/y0	X1/y0, X2/y0, X5/y0
S3(t-1)	X4/y1	-	-	X1,X2,X3,X5 /y0	-
S4(t-1)	X4/y0	-	-	-	X1,X2,X3. X5/y0

Задача З Рішення граф-схема абстрактного автомата

Задача 4 (DZ)

- На вхід пристрою подаються цифри 0,1,2.
- Автомат подає на вихід одиничний сигнал, якщо накопичена сума вхідних сигналів дорівнює або більше 3. Синтезувати абстрактний автомат.
- Основна таблиця абстрактного автомата
- Повна матриця абстрактного автомата
- Граф-схема абстрактного автомата